

Vài
Kỳ
Niệm
Tết

Bùi Ngọc Trung

Tôi gốc là quân nhân, được biệt phái sang Lực Lượng Cảnh Sát Quốc Gia từ tháng 8 năm 1972. Tính đến ngày 30 tháng 4 năm 1975 thì tôi hưởng được 3 cái Tết trong đời Cảnh Sát, mỗi cái đều có một đôi điều đáng nhớ.

Tết năm Quý Sửu: Đầu năm 1973, tính theo âm lịch còn là cuối năm Nhâm Tý, chuẩn bị bước sang năm Quý Sửu. Khoảng hai tuần lễ trước Tết, theo truyền thống, ở hầu hết các tỉnh, thành phố miền Nam đều có chợ Tết. Ngoài các tiệm có sẵn trong khu chợ, còn có thêm nhiều gian hàng dựng tạm để bán hoa, cây kiểng, dưa hấu, kẹo, mứt, một số hàng đặc biệt dành cho Tết, và một số đặc sản của nông dân trong tỉnh. Thêm vào đó, còn có một số điểm vui chơi như lô tô, ảo thuật, mô tô bay, văn nghệ, và các trò vui khác. Vào dịp

này, dân chúng đi sắm Tết hoặc dự những trò giải trí rất đông vui nhộn nhịp.

Một buổi chiều sau giờ làm việc, từ Bộ Chỉ Huy CSQG Tỉnh tôi ghé nhà cậu tôi để dùng cơm chiều. Cậu bảo tôi cùng đi một vòng với cậu cho biết chợ Tết ở đây thế nào, vì tôi mới được về tỉnh này làm việc vài ba tháng. Lúc đó tôi đang mặc quân phục - vì chỉ có một bộ cảnh phục, nên tôi thường mặc quân phục hơn - trên vai áo lính mang lon nền xanh lá cây, cấp hiệu của CSQG, bên hông đeo một khẩu roulette P-38 nòng trung. Cậu tôi lái chiếc xe du lịch nhỏ, tôi ngồi ghế trước, và 3 đứa con nhỏ của cậu ngồi ở hàng ghế phía sau. Phố xá đông đúc người đi sắm Tết, đến một con đường gần chợ, cậu tôi phải dừng xe lại vì có một đám thanh niên đang đánh nhau giữa đường, có nhiều người hiếu kỳ vây quanh. Tôi thấy bất bình vì trận đánh không cân sức, một bên 4 thanh niên đáng dấp học trò và một bên là một thanh niên ăn mặc có vẻ như là một người thợ. Tôi mở cửa xe bước ra can thiệp. Tôi không nhớ mình đã la hét như thế nào đã khiến cả 5 người đang ẩu đả nhau phải dừng tay. Tôi ra lệnh cho họ bước vào lề đường, dang rộng hai chân, hai tay cũng dang rộng và chống vào bờ tường của một ngôi chùa hay một cái đền, miếu nào đó tôi không nhớ tên. Mọi người tuân hành. Tôi yêu cầu tất cả giao cho tôi giấy tờ tùy thân. Hỏi họ vì sao đánh nhau làm mất trật tự trên đường phố. Hai bên trình bày lý do, ai cũng cho lẽ phải về mình. Theo lời của phe bốn người, thì nhiều lần đi ngang chỗ này họ hay bị thanh niên có vẻ là người thợ kia chửi bới xỏ xiên, hôm nay không nhịn được nữa nên họ phải ra tay. Thanh niên có vẻ là người thợ tuy bị vây đánh và bị ăn đòn nhưng tôi không thấy có thương tích gì, nên tôi có ý định giao cho cuộc Cảnh

Sát tinh lý tạm giữ để cảnh cáo hoặc phạt vi cảnh nhưng chưa biết làm sao để giải họ về cuộc thì có một Cảnh Sát viên đi xe đạp ngang qua, tôi nhờ ông ấy đến báo cho Cuộc hay. Chỉ 5 phút sau thì xe Tuần Cảnh của Cuộc đã đến nơi, tôi giao giấy tờ và 5 thanh niên đó lại cho toán Tuần Cảnh. Hôm sau tôi được biết Cuộc Cảnh Sát tinh lý chỉ giữ các thanh niên trong vài giờ rồi tha cho về.

Mãi về sau, khi ở tù ngoài Bắc, tôi mới kể chuyện này cho một người đàn anh trong ngành Cảnh Sát, anh ấy dạy cho tôi một bài học là, không nên mặc cảnh phục ngoài giờ làm việc, ngay cả khi đang trên đường đến nhiệm sở hoặc về nhà. Theo người Cảnh Sát đàn anh này, trên đường đi, về, nếu gặp bất kỳ chuyện gì rắc rối xảy ra, người Cảnh Sát mặc cảnh phục nếu làm lơ không can thiệp thì sẽ bị dân chúng than phiền, tức giận, nhưng nếu dừng lại để can thiệp thì thật là phiền toái cho bản thân vì việc đó không có liên quan gì đến mình khi đã ngoài giờ làm việc hay hành sự.

Gần đây, tức khoảng 10 năm trước, tôi có dịp gặp lại đứa em trai con của cậu tôi, cũng định cư ở Mỹ, nó nhắc lại chuyện đó, và nói hồi đó em thấy anh sao oai quá. Ngẫm lại, tôi cũng lầy lẹm sao lúc đó mình bảo gì thì những thanh niên đang đánh nhau đó đều nghe theo răm rắp? Phải chăng, vì họ thấy tôi có súng? Hay phải chăng lúc đó ở miền Nam, người dân vẫn còn hiền lành, tôn trọng kỷ cương, luật pháp? Và phải chăng, những người Cảnh Sát ở đó đã làm việc rất đàng hoàng chuẩn mực, và nhờ uy tín đó nên hễ nói thì dân nghe?

Tết năm Giáp Dần: Đầu năm 1974, chiều ngày mừng Hai Tết, ông Chủ sự Phòng Tâm Lý Chiến BCH/CSQG Tỉnh và tôi, lúc

đó là Trung Tâm Trưởng Trung Tâm Hành Quân Cảnh Lực, được ông Chỉ Huy Trưởng CSQG tỉnh mời dùng cơm tối với ông. Chúng tôi được mời là vì ông CHT và 2 đứa tôi lúc đó đang trong tình trạng độc thân tại chỗ. Tôi không rõ sao năm đó phu nhân của ông Chỉ Huy Trưởng và hai đứa con nhỏ của ông không ở tỉnh ăn Tết với ông. Riêng hai đứa tôi thì từ trước tới giờ vợ con ở quê nhà, chứ không theo sống cùng chồng khi đổi đi đơn vị ở tỉnh xa. Món đặc biệt cho bữa cơm tối đó là rùa chưng thuốc Bắc, vừa ăn vừa nhâm nhi rượu champagne. Mới được nửa bữa thì nghe báo có hỏa hoạn tại chợ tỉnh lý. Cả 3 thầy trò lúc đó đang mặc thường phục, bỏ dở bữa ăn, cùng ra hiện trường cách BCH Tỉnh khoảng 1 cây số. Khi chúng tôi đến nơi thì ngọn lửa vẫn chưa được dập tắt hẳn và rất đông dân chúng xếp hai hàng dài từ dưới đất lên các mái nhà đang chuyền nhau từng thùng hoặc nôi nước, phụ lực với chiếc xe cứu hỏa độc nhất của BCH CSQG tỉnh chữa cháy. Trưởng cuộc CSQG tỉnh lý và các nhân viên CSQG có mặt bao quanh vùng để bảo vệ trật tự. Hậu quả của cơn hỏa hoạn là 3 ngôi nhà lầu 3 tầng bị hư hại nặng, mấy căn lân cận thiệt hại nhẹ, và may mắn không ai bị phỏng hay thương tích, cũng không có một vụ nào loạn hay hôi của nào xảy ra. Khi đám cháy hoàn toàn được dập tắt thì ông CHT và hai đứa tôi mới trở về BCH tỉnh.

Đây là lần đầu tôi chứng kiến cảnh chữa cháy trong phố chợ, thấy được sự can đảm và tinh thần tương trợ của người dân, cũng như sự hợp tác chặt chẽ giữa dân chúng và lực lượng CSQG. Sự có mặt nhanh chóng của CSQG trong việc chữa cháy và giữ gìn an ninh trật tự đã giúp giảm thiểu thiệt hại cho dân chúng. Thêm vào đó, sự có mặt của ông CHT/CSQG

tỉnh, của ông Trưởng Cuộc tỉnh lý cũng đã nói lên tinh thần trách nhiệm rất cao của các cấp chỉ huy trong ngành cảnh sát.

Tết năm Ất Mão: Cuối năm 1974 bước sang năm 1975, sau một tháng náo động và bất ổn vì những cuộc biểu tình quy mô lớn và rộng khắp trong tỉnh của các sư sãi người Việt gốc Miên khiến gần cả trăm nhân viên CSQG bị thương nặng, nhẹ, là những cuộc bao vây, pháo kích, đôi khi tấn công lấn chiếm của một trung đoàn chủ lực và các đơn vị địa phương của VC khiến nhiều xã ấp phải di tản, các cuộc CSQG liên hệ cũng cùng số phận. Thời gian đầu lực lượng Địa Phương Quân trong tỉnh nỗ lực tái chiếm được một số xã, về sau phải cần đến sự tăng viện của các Tiểu Đoàn thuộc Sư Đoàn 7 Bộ Binh. Vì tình hình chiến sự gia tăng, các đơn vị quân đội cũng như CSQG trong toàn tỉnh được lệnh cắm trại 100% vào ban đêm để sẵn sàng chiến đấu. Có chuyện vui vui là tại Bộ Chỉ Huy CSQG Tỉnh, sĩ quan trực làm lơ cho nhân viên Cảnh Sát tụ tập gây sòng xập xám mỗi đêm từ ngày đưa ông Táo về Trời kéo dài qua mấy ngày Tết. Truyền thống này hình như đã có lâu đời, cũng không có gì là quá đáng khi so với bên ngoài xã hội, dân chúng được cờ bạc công khai ngoài đường trong mấy ngày Tết như bầu cua cá cộ, xí ngầu, bài ba lá, lô tô v.v...

Mấy năm trước, tôi thường ghé nhà cậu tôi ăn Tết với gia đình cậu, năm nay lại khác. Trưa 30 Tết, cậu nổi hứng hay giận vợ sao đó, xách xe đi chơi xa một mình. Mừng Một ghé nhà cậu, dù đã bày biện trang hoàng tươm tất đón Tết, nhưng không khí chẳng có gì là vui vẻ, vợ thì âu sầu không biết cậu đi đâu, mấy đứa em thì cũng chẳng đứa nào vui.

Cá nhân tôi, Tết năm Ất Mão đó là cái Tết thứ 7 phải sống xa nhà kể từ khi nhập ngũ. Sau đó là ngày 30 tháng 4 năm 1975, tôi lại tiếp tục ăn Tết xa nhà vì đang mài miết “học tập” trong các trại tù cộng sản cho mãi đến mấy ngày trước Tết năm 1984, tức năm Giáp Tý, mới được về gặp lại gia đình. Đến năm 1986 tôi vượt biên lần thứ hai thành công, ăn Tết 1987 ở trại tỵ nạn Mã Lai Á, sau đó sang Mỹ định cư từ đó đến nay chưa có lần nào được ăn Tết tại quê hương.

Năm 1995, khi Mỹ và Việt Nam cộng sản bình thường hoá bang giao, tôi có một người bạn lần đầu về thăm Việt Nam, tôi tức cảnh thành thơ, có bài như sau:

*Nghìn trùng bạn hỏi có hay,
Ở đây tuyết trắng phủ đầy chào Xuân.
Gió từng cơn đến lạnh lùng,
Bâng khuâng tiếng nhạc, náo nùng lời ca.
Năm nay lại Tết xa nhà,
Bên nhau tìm chút đậm đà hương xưa.
Quê nghèo đã có Xuân chưa?
Mấy mùa giặc chiếm, mấy mùa tang thương.
Ai về thăm lại cố hương,
Cho tôi gửi nỗi nhớ thương về cùng.*

Bùi Ngọc Trung
QNBP CSQG
Xuân Giáp Thìn

